

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Asia: Professoriliiton lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston strategiaksi koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Professoriliittoa lausuntoa ehdotuksesta koulutuksellisen tasa-arvon toimenpideohjelmaksi. Professoriliitto esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Lausunnossaan liitto keskittyy korkeakoulutukseen. Lähtökohtaisesti on hyvä, että korkeakoulutusta tarkastellaan myös tasa-arvon näkökulmasta ja pyritään edistämään tasa-arvoa konkreettisin toimenpide-ehdotuksin. Ehdotetut toimenpiteet ovat suurelta osin kannatettavia. Liitto tekee kuitenkin eräitä huomautuksia.

Strategiaehdotuksessa käsitellään ns. lyhyitä korkeakoulututkintoja varsin myönteisesti tekemättä eroa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä. Liitto lähtee selkeästi siitä, että lyhyet korkeakoulututkinnot eivät sovellu lainkaan yliopistoihin. Yliopistojen toimintaa leimaa pitkäjänteisyys, joka koskee myös opiskelua ja tutkintoja. Lyhyet yliopistotutkinnot olisivat tämän kanssa ristiriidassa. Lyhyet tutkinnot ovat myös ammattikorkeakoulujen osalta vähintään kyseenalaisia.

Ehdotuksessa korkeakoulutusta käsitellään tasa-arvon kannalta erilaisista näkökulmista. Kokonaan käsittelemättä on jäänyt yliopistojen osalta jatkotutkinnot (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot).

Ehdotuksessa pohditsellaan siirtymistä opiskelijavalinnoissa kahteen hakuun ja kahteen alkavaan ryhmään. Ehdotuksessa otetaan tähän melko myönteinen kanta. Ehdotuksessa todetaan kuitenkin aivan oikein, että tämä edellyttää lisää resursseja. Näköpiirissä ei kuitenkaan ole tilannetta, jossa korkeakoulutukseen ohjattaisiin lisärahoitusta. Tilanne näyttää valitettavasti itse asiassa päinvastaiselta. Liiton käsityksen mukaan tämän takia kahteen hakuun ja aloittavaan ryhmään tulee suhtautua hyvin pidättyväisesti.

Ehdotuksessa tarkastellaan joissain tapauksissa opiskelijoiden sukupuolijakautuman suurta epätasaisuutta. Erityisen huomio saa osakseen täydellä syyllä kasvatukseen ja sosiaalityöhön liittyvät koulutusalat, joissa miesopiskelijat ovat melko pienenä vähemmistönä. Ehdotetut sukupuolikiintiöt tai lisäpisteet eivät ole kuitenkaan aivan ongelmattomia kaikkien koulutukseen pyrkivien tasa-arvoisten mahdollisuuksien kannalta. Yliopistoissa on myös sellaisia koulutusaloja, jotka ovat melko miesvaltaisia. Opiskelijavalinnassa toteutettavien kiintiöiden ja lisäpisteiden käyttöä on harkittava tarkkaan. Samalla on muistettava, että ohjailulla on vaikutuksensa työmarkkinoihin, lähinnä eri alojen sukupuolijakautumaa ja samalla palkkatasoon.

Lopuksi liitto haluaa korostaa sitä, että opiskelijoiden tulisi pystyä olemaan entistä sitoutuneempia opiskeluunsa ja valmistumiseensa. Tämäkin on tasa-arvokysymys.

Professoriliitto-Professorsförbundet

Maarit Valo

Maarit Valo
puheenjohtaja

Jorma Virkkala

Jorma Virkkala
toiminnanjohtaja